

Voorwoord burgemeester Mark Verheijen

U heeft het ongetwijfeld wel eens meegemaakt. Een WhatsApp-bericht van iemand die zich als een bekende voordoeft en om financiële hulp vraagt. Een mail van een webwinkel of organisatie met een link die zogenaamd naar een betaalpagina of speciale aanbieding leidt. Ze zien er meestal betrouwbaar uit, maar in werkelijkheid komen ze vaak van criminelen. Met slimme trucs proberen ze u geld of persoonsgegevens te ontfutselen.

Het is tegenwoordig moeilijk om nepberichten en nepmails van echte te onderscheiden. Toch die bekende in nood helpen of op die link klikken lijkt daarom logisch. Dan is de schok vaak groot als blijkt dat er oplichters achter zitten. Mensen die dit overkomt – en dat zijn er helaas veel – ervaren soms ook een gevoel van schaamte. Ze vragen zich af hoe ze hier in konden

trappen. Dit is begrijpelijk, maar niet terecht: het kan écht iedereen overkomen. Wilt u helpen om dergelijke vormen van oplichting aan te pakken? Doe dan aangifte.

Deze editie van onze Veiligheidsspecial, de derde alweer, staat in het teken van digitale veiligheid voor jong en oud. We gaan ook de straat op. Woensdag 10 september staat landelijk in het teken van digitale veiligheid: #echtnietvandaag. Medewerkers van het team Openbare Orde en Veiligheid zijn die dag op drie locaties in Wijdmeren om met u in gesprek te gaan over dit onderwerp. Hierover leest u meer in deze special. U bent van harte uitgenodigd!

Mark Verheijen
Burgemeester

WhatsApp-kanalen en Snapchat: dit moeten ouders weten

Waar zijn kinderen en jongeren online mee bezig? Wie ontmoeten ze, wat zien ze en wat delen ze van zichzelf? Veel ouders weten niet precies hoe het digitale leven van hun kind eruit ziet. En net als ze zich hebben verdiept in een populaire app of game, duikt er alweer iets nieuws op. Zoals WhatsApp-kanalen, een relatief nieuwe functie binnen het berichtenplatform. Freek Zwanenberg van Bureau Jeugd & Media vertelt meer over WhatsApp-kanalen én legt uit waarom het zo belangrijk is om met jeugd in gesprek te blijven over hun online gedrag.

“Ouders zijn steeds strenger op het sociale mediagebruik van hun kinderen. Tot een bepaalde leeftijd mogen ze niet op Snapchat, TikTok of Instagram. Dat juichen wij toe. Het gebruik van WhatsApp vinden de meeste ouders wél goed, omdat ze denken dat kinderen alleen appen met bekenden. Maar wat veel mensen niet weten, is dat WhatsApp ook een sociale mediafunctie heeft: de WhatsApp-kanalen.”

Deze functie bestaat zo’n twee jaar en is nog vrij onbekend. Het zijn openbare kanalen – te vinden via de knop Updates – waarop gebruikers berichten kunnen plaatsen.

Iedereen kan deze posts zien, maar reageren kan alleen met een emoji. Bekende voorbeelden zijn de kanalen van Dumpert of van influencers. Vooral onder leerlingen in de bovenbouw van de basisschool zijn WhatsApp-kanalen populair. Het gebruik ervan is niet zonder risico: kinderen realiseren zich vaak niet dat hun eigen foto’s en posts openbaar zijn. Daarnaast kunnen ze via kanalen content zien die niet voor hun leeftijd geschikt is.

Afspraken maken

Freek Zwanenberg raadt ouders aan om met hun kinderen goede afspraken over WhatsApp-kanalen te maken. “Leg uit dat ze volgers kunnen krijgen die ze niet persoonlijk kennen. Spreek daarom af wat ze mogen delen, geen foto van hun kamer bijvoorbeeld. Kinderen zijn zich nog niet bewust van privacy en overzien de gevolgen van wat ze online zetten niet. En volg je kind op het WhatsApp-kanaal.”

Die afspraken gelden volgens Zwanenberg ook voor andere sociale media, zoals Snapchat. Veel jongeren gebruiken deze app, waarin ze foto’s en video’s delen die maximaal 10 seconden zichtbaar blijven. Het is wél mogelijk om een screenshot te maken – al krijgt de

andere gebruiker daar een melding van – of met een tweede telefoon opnames te maken van geplaatste foto’s en video’s. Zwanenberg: “Snapchat is heel laagdrempelig. Kinderen vragen elkaars ‘snap’ en voegen elkaar snel toe. Een kind van elf kan binnen een minuut connected zijn met een onbekende. De meeste kinderen voegen iedereen toe, ook vreemden.”

In gesprek blijven

Zwanenberg raadt aan om tot de brugklas mee te kijken in de telefoon. “Daarna kun je meer privacy geven, maar blijf wel alert. En het belangrijkste: zorg dat je kind weet dat ze altijd naar je toe kunnen komen als er iets misgaat. Wat er ook gebeurt. Benadruk dat ze hun telefoon niet kwijtraken of straf krijgen, maar dat je blij bent dat ze het vertellen zodat jij kunt helpen.”

Een positieve houding tegenover de online wereld is volgens Zwanenberg dé manier om met je kind over hun digitale leven te praten. “Als je sociale media alleen maar stom vindt, gaan kinderen er ook niet over praten. Vertel liever wie jij online volgt en welke content jij inspirerend vindt. Stel vragen en laat merken dat je openstaat voor een gesprek. Daar heeft de jeugd behoefte aan.”

Toename cybercrimes: doe aangifte

Steeds vaker zijn Nederlanders slachtoffer van digitale criminele activiteiten. In 2025 is tot nu toe een stijging van 26% te zien ten opzichte van 2024. Het is goed mogelijk dat het aantal cybercrimes zelfs hoger ligt dan bekend is. Niet alle slachtoffers doen namelijk aangifte, meestal omdat ze schamen dat dit hen is overkomen. Toch is het ontzettend belangrijk om wél aangifte bij de politie te doen. Alleen op deze manier is het mogelijk om internetcriminelen aan te pakken. Bent u slachtoffer en weet u niet wat u moet doen? Op de website van Slachtofferhulp kunt u aangeven wat u is overkomen. In een online stappenplan krijgt u vervolgens advies op maat: www.slachtofferhulp.nl.

Veilig internetten

Contact onderhouden, bankzaken regelen, foto's delen en informatie opzoeken gebeurt tegenwoordig grotendeels online. Digitale veiligheid is daarom belangrijker dan ooit. De website veiliginternetten.nl is een betrouwbare website die uitleg geeft over actuele online risico's, zoals phishing, oplichting, misbruik van persoonsgegevens en onveilige wachtwoorden. Op de site staan praktische tips en eenvoudige stappenplannen voor veilig internetgebruik: www.veiliginternetten.nl.

Wees alert op WhatsApp-fraude en phishing

Een WhatsApp-berichtje van uw (klein)zoon: zijn telefoon is gevallen en werkt niet meer. Gelukkig heeft hij een nieuwe telefoon, maar hij moet die nog betalen. Omdat hij op zijn nieuwe toestel nog geen bankzaken kan regelen, vraagt hij of u het bedrag wilt voorschieten op het rekeningnummer dat hij meestuurt. Klinkt betrouwbaar, toch? Niets is minder waar. Dergelijke berichten komen vaak van internetcriminelen die zich voordoen als familieleden.

Mail van oplichters

Hetzelfde geldt voor dringende berichtjes van bijvoorbeeld de Belastingdienst over een achterstallige betaling. Die lijken betrouwbaar, maar kunnen eveneens van oplichters

komen. En krijgt u een mail over een prijs die u heeft gewonnen? Klik dan niet zomaar op de link. De kans is namelijk groot dat het hier om phishing gaat en dat criminelen uw gegevens willen stelen.

Belangrijke tips:

- Een betaalverzoek van uw (klein)kind via WhatsApp? Bel de afzender eerst op het bekende nummer om te controleren of het klopt.
- Vertrouwt u een e-mail of sms over een zogenaamde achterstallige betaling niet? Neem contact op met de organisatie via het officiële telefoonnummer.
- Klik niet op onbekende links.

Dit zijn voorbeelden:

Vandaag, 12:38

[BELASTINGDIENST]: Uw openstaande schuld van €413,28 euro met kenmerk: [33924738](https://tikkie.me/pay/phf612uaeqb5rhaddt9p) is ondanks meerdere herinneringen nog niet voldaan. Op 7 Maart 2024 zal de gerechtsdeurwaarder overgaan tot conservatoir beslag. Betaal nu direct via iDeal: <https://tikkie.me/pay/phf612uaeqb5rhaddt9p>